

НАШ ДЕНЬ ПЕРЕМОГИ—ВІН СВІТ ЗІГРІВАЄ І СЕРЦЕ, І РОЗУМ, І ПРАЦЮ, І ВІРШІ

Молодий комуніст

Орган Кіровоградського обкому ЛКСМУ

ПРОЛЕТАРІ ВСІХ КРАЇН, ЄДНАЙТЕСЯ!

Виходить з 5 грудня 1939 р.

Четвер, 9 травня 1985 року

№ 56 (3583).

Ціна 2 коп.

НЕМЕРКНУЧЕ СВІТЛО ВЕЛИКОГО ПОДВИГУ

7 травня в Києві відбулись урочисті збори, присвячені 40-річчю Перемоги радянського народу у Великій Вітчизняній війні. Урочисті збори прикрасиває зал Палацу культури «Україна» зібрався ветерани Великої Вітчизняної війни— Герої Радянського Союзу і повні кавалери ордена Слави, колишні фронтовики, учасники партизанського руху і підпілля, трудівники тилу. Разом з ними знатні люди Києва і області, передовики і новатори виробництва, представники партійних, радянських, громадських організацій, воєначальники, воїни Київського гарнізону.

Під оплески присутніх місця в президії займають члени і кандидати в члени Політбюро ЦК Компартії України В. В. Щербицький, Ю. Н. Єльченко, Є. В. Качаловський, Б. В. Качура, О. П. Ляшко, В. О. Сологуб, О. А. Титаренко, Ю. П. Коломієць, В. Д. Крючкова, С. Н. Муха, Я. П. Погребняк.

Урочисті збори відкрив перший секретар Київського міського партії Ю. Н. Єльченко.

З великим піднесенням обирається почесна президія в складі Політбюро ЦК КПРС на чолі з Генеральним секретарем ЦК КПРС товаришем М. С. Горбачовим.

Під звуки маршу в зал вносяться прапори міста-героя Києва, Київської області, Червонопрапорних Київського військового і Західного прикордонного округів.

З доповіддю про 40-річчя Перемоги радянського народу у Великій Вітчизняній війні 1941—1945 років на урочистих зборах виступив член Політбюро ЦК КПРС, перший секретар ЦК Компартії України В. В. Щербицький.

Сорок років тому, сказав він, закінчилась найбільш жорстока і руйнівна війна, і на нашу зранену землю прийшла перемога— довгожданна, здобута в смертельній битві з фашизмом. Це була перемога історичного прогресу над найчорнішими і найреакційнішими силами, перемога розуму над темрявою, цивілізації над варварством. Ось чому в героїчній історії нашої соціалістичної Батьківщини, з усіх всевітній історій 9 травня 1945 року — дата особлива.

В ореолі небаченої слави постав у цей день радянський воїн-визволитель перший у світі. Подолавши всі тяготи і злигодні, він з боями пройшов шлях від Москви і Сталінграда до Берліна, підняв над позер-

женим рейхстагом черво-ний прапор Перемоги.

Весь світ був захоплений подвигом радянського народу, який врятував людство від фашистського поневолення. У той пам'ятний день народи планети наочно побачили, якими могутніми і невичерпними є сили соціалізму як суспільного ладу, який у найтяжчих випробуваннях розкрив свої переваги, свою глибоко гуманістичну суть. І сьогодні, через 40 років, ювілей Перемоги відзначається як свято всенародне, як свято торжества комуністичних ідеалів.

Народ України, як і всі радянські люди, прийшов до цієї світлої дати тісно згуртованим навколо рідної партії, її лєнінського Центрального Комітету. З великим задоволенням комуністи, трудящі республіки сприйняли підсумки позачергового березневого (1985 р.) Пленуму ЦК КПРС. Важливим етапом у підготовці до XXVII з'їзду партії став квітневий (1985 р.) Пленум ЦК. Його рішення, викладені в доповіді товариша М. С. Горбачова, принципові настанови в галузі соціально-економічної, міжнародної політики, організаційно-партійної, ідеологічної роботи є по суті передз'їздовою платформою нашої партії. Цілком і повністю підтримуючи рішення Пленуму ЦК КПРС, трудящі республіки докладають всіх зусиль, щоб якомога ефективніше втілювати їх у конкретні діла.

Свято Перемоги, відзначаючи далі В. В. Щербицький, радянський народ зустрічає в розквіті своїх творчих сил. За сорок післявоєнних років він здійснив великий трудовий подвиг: відродив з руїн і згарищ міста й села, створив сучасну економіку, вивів країну на передові рубежі науки, підняв до вершин духовного прогресу.

Від імені Центрального Комітету Компартії України, Президії Верховної Ради УРСР і Уряду республіки В. В. Щербицький гаряче і сердечно поздоровив учасників урочистих зборів, усіх трудящих республіки, воїнів Радянської Армії і Військово-Морського Флоту, славних ветеранів з 40-річчям Великої Перемоги.

На пропозицію В. В. Щербицького учасники зборів вшанували хвилиною мовчання світлу пам'ять героїв, які полягли в боротьбі за свободу і незалежність нашої Батьківщини.

Політичним ядром, навколо якого об'єдналися державні і військові керівники, армія і народ, фронт і тил, підкреслювалось у до-

повіді, стала Комуністична партія. В цьому і полягає головний і вирішальний фактор перемоги. КПРС уміло використала для організації розгрому агресора об'єктивні можливості й переваги, закладені в самій природі соціалізму. Партія комуністів з перших днів війни стала справді воюючою партією. Більше половини її складу пішло в діючу армію і на флот.

Товариш В. В. Щербицький спинився потім на завданнях, які стоять перед трудящими республіки по дальшому нарощуванню економічного потенціалу, неухильному підвищенню матеріального і духовного рівня життя народу. Він підкреслив, що всім належить наполегливо і послідовно проводити лінію XXVI з'їзду КПРС, наступних Пленумів ЦК КПРС на прискорення соціально-економічного розвитку країни, на вдосконалення всіх сфер життя суспільства. І в цьому міцна запорука всіх наших успіхів.

На зборах виступили керівники групи інституту «Діпрохіммаш», двічі Герої Радянського Союзу І. О. Воробйов, колишній командир прославленого партизанського з'єднання, двічі Герої Радянського Союзу О. Ф. Федоров, гвардії полковник В. Г. Суворов, старший науковий співробітник— консультант Інституту електронізації імені Є. О. Патона АН УРСР, головний конструктор цього інституту в роки війни, лауреат Державної премії СРСР П. І. Севбо, токарь заводу «Арсенал» імені В. І. Леніна М. О. Ластовський, майстер машинного доіння радгоспу «Димерський» Вишгородського району Київської області, Герой Соціалістичної Праці Г. А. Шевченко.

Учасників урочистих зборів вітали комсомольці і піонери, юнаки і дівчата столиці республіки.

З великим піднесенням учасники зборів прийняли вітальний лист ЦК КПРС, Президії Верховної Ради СРСР, Раді Міністрів СРСР.

Урочисті збори оголошуються закритими. Звучать гімни СРСР і Української РСР.

Збори продемонстрували монолітну згуртованість трудящих республіки навколо Комуністичної партії, її Центрального Комітету, її прагнення зробити все для того, щоб ще могутішою і прекраснішою була наша велика Батьківщина, гідно зустріти XXVII з'їзд лєнінської партії.

Для учасників урочистих зборів було дано святковий концерт.

(ПАТАУ).

Телеграма в номер

Закінчився останній 40-й трудовий тиждень Вахти пам'яті, присвячений Пам'яті загиблих за свободу і незалежність нашої Батьківщини. У ці дні комсомольсько-молодіжна бригада складальників і монтажників малогабаритних трансформаторів (бригадир Л. Пашенко, майстер дільниці Л. К. Терещенко) Олександрійського електромеханічного заводу імені XXV з'їзду КПРС зарахували до свого колективу земляка-олександрійця командира партизанського з'єднання Іллю Діброву.

До Дня Перемоги бригада виконала п'ятирічний план!

На честь свята

У Кіровограді відбулися урочисті збори представників партійних і радянських органів, трудящих міста, ветеранів партії, війни і праці, воїнів гарнізону, присвячені 40-річчю Перемоги радянського народу у Великій Вітчизняній війні 1941—1945 років.

Збори відкрив другий секретар міського партії Ю. Г. Фоменко.

З доповіддю про 40-річчя Перемоги радянського народу у Великій Вітчизняній війні виступив перший секретар обкому Компартії України М. Г. Самілін.

Про героїзм радянських воїнів, участь кіровоградців у здобутті Великої Перемоги, їхні грудові звершення у ході ударної вахти на честь свята говорили на зборах ветерани Великої Вітчизняної війни, кавалер ордена Червоної Зірки, Вітчизняної війни і Трудового Червоного Прапора слюсар-складальник заводу «Червона зірка» О. Ф. Перешивайло, кавалер ордена Леніна, відмінник охорони здоров'я, старша медсестра обласної лікарні Р. А. Смирнова, доцент Кіровоградського педінституту Герой Радянського Союзу В. Ю. Бреусов.

Учасники зборів надіслали вітальні листи на адресу ЦК КПРС, Президії Верховної Ради СРСР, Раді Міністрів СРСР та ЦК Компартії України, Президії Верховної Ради УРСР, Раді Міністрів Української РСР.

Для учасників урочистих зборів було дано святковий концерт.

ПЕРЕМОГИ

ФОТОЛОГОПИС

Подвиг запалює вогонь

ВАХТА ПАМ'ЯТІ

Кожного дня в музеї підпільної комсомольської організації «Спартак» надходять телеграми: «Просимо прийняти групу профтехучилища, «Молоді гвардії» п'ятирічки Ульянівського району приїдуть в Красногірку в суботу», «Вітжджаємо до вас разом з ветеранами. Комсомольці Гайворона». І директор музею Г. В. Кулик зустрічає гостей. Екскурсія починається з хутора Манжурка. Від будинків, де жили комсомольський ватажок «Спартак» Люба Римар та командир бойової групи підпільників Михайло Громовий. А в музеї юнаки та дівчата зустрічаються з колишніми спартаківцями Г. А. Безверхнім, В. Р. Тиховським, К. А. Дабіжею, Г. А. Дабіжею.

А це вже новий маршрут — після закінчення екскурсії в Красногірці секретар комсомольської організації місцевого колгоспу імені Тельмана Станіслав Гулько пропонує учасникам походу «Шляхами слави батьків» поїхати в степ — на поле Люби Римар. Тут працює комсомольськомолодіжна ланка Станіслава Бойка, сіючи кукурудзу. С. Гулько поспішає до агрегату, щоб вручити ланковому вимпел — за минулу зміну ланка, яка захищала у свій колектив Любу Римар, виконала півтори норми, а в день суботника, присвяченого 40-річчю Великої Перемоги, хлопці перекрили завдання вдвічі.

Ставши на ударну Вахту пам'яті, за себе і за спартаківців Красногірки працюють молоді тваринники колгоспу «По шляху Леніна», бригада електриків Перегонівського цукрозаводу, колектив слюсарів Побузького нікелевого заводу, механізована ланка по вирощуванню кукурудзи колгоспу «Росія».

Ідуть вісті з Красногірки. Г. В. Кулик разом з членами клубу «Патріот» підвели перші підсумки операції «Згадаймо всіх поіменно». Червоні слідом заповнили 135 анкет ветеранів війни, оформили нову музейну експозицію «Солдатські листи». Ось лише один з них — солдатський трикутник від В. І. Чабанюка: «Добрий день, дорога дружина і донечко Ліда! Передаю вам свій гвардійський привіт. Життя моє проходить то в похіді, то в окопі. Погода хороша, тепло. Але нам і без цього жарко. Пишу вам мало. Бо зараз треба заряджати диск автомата і — вперед. Тільки тоді будемо жити щасливо, як переможемо знеклого ворога. Пишіть, як пройшла сімба. Дуже хочеться вже бути там, де росте хліб наш святий. Ваш Василь Іванович!».

Ці рядки Г. В. Кулик зачитав молодим сівакам у квітневі дні на полі Люби Римар. І в день, коли комсомольці Красногірки садили алею Слави.

Так в кожному селі нашого району. Наприклад, у Надеждинці цікаво пройшов урок мужності, на якому були відкриті сторінки бойової біографії Героя Радянського Союзу Марка Лановенка — командира ескадрильї, котрий у роки війни здійснив 317 бойових вильотів, налітав 3184 години. А в Кленовому на вечорі бойової слави ветерани розповіли комсомольцям про однопоселення Героя Радянського Союзу К. О. Петровського — генерал-майора, колишнього командира танкової бригади, яка відзначилася під час боїв за Кенігсберг. У Марнополі на зустрічі з ветеранами війни комсомольці згадали Героя Радянського Союзу Олександра Каньовського — гвардія молодшого лейтенанта, розвідника, котрий у березні 1944-го разом з товаришами знищив німецький батальйон.

І цих зв'язків заховано в комсомольськомолодіжні колективи.

З іменами героїв починається робота в заводському цеху, на колгоспній ниві. З пам'яттю про них вирушають у дорогу учасники походу «Шляхами слави батьків». Їх подвиг запалює вогонь вірності Вітчизні в серцях юнаків, котрі йдуть служити в Армію.

С. ОСИПЕНКО,
перший секретар Голованівського райкому комсомолу.

У моїх руках односторонній лауреат Державної премії СРСР Григорій Бакланов. Перечитавши повість «Південніше головного удару», я був вражений. В ній розповідається про солдатів і офіцерів батареї капітана Беліченка. Ось лише один епізод. Була ніч...

— Танки! — обернувшись, закричав навідин, миттєво збліднувши. Із раптово закипілою злістю Беліченко відштовхнув його:

КАПІТАН БЕЛІЧЕНКО

— На танки не дивляться, їх б'ють!

Спалахнула друга скирта, і стало видно танк, освітлений збоку. Потім з'явилися ще кілька танків. Попереду падали і догоряли на снігу ракети. Беліченко вибрав першого. Невідвратно дивлячись в панораму, наводив гармату. Коли танк наповзав на перехрестя, він зробив невелике упередження і вистрелив.

Від вибуху оглушило обслугу гармати.

— Снаряд! — вигукнув Беліченко.

Він стояв уже без шинелі, без паса, в одній гімнастерці. Міцно розставивши ноги, притиснувшись

бровою до окуляра панорами, цілюся. Раптом всі закричали, сильний вибух, і сніг перед танком освітлюється. Коли хмара осіла, танк стояв зовсім цілий, тільки башня покривилась. Беліченко розігнувся. В полі горіли ще два танки,

багато кін, що раніше не було видно, виступали тепер на світло... Капітан Беліченко. Це — він! Я зустрічаю його щодня в нашому педінституті. Сидимо за столом в його кабінеті — керівника групи капітального будівництва. Олександр Григорович згадує своє дитинство, юність, які пройшли в селі Покровському на Кіровоградщині. І поки він розповідає про своє довоєнне життя, я намагаюся уявити собі його перемінно то спритним хлопчиком, то вихристом юнаком — кировоградським «тосавахімовцем» і «ворошиловським стрілкою».

Він мріяв вчитись, щоб

стати архітектором. Та війна сплутала всі плани. Пішов у військкомат і записався добровольцем. Бойове хрещення прийняв у перші ж дні війни. Від Кавказу до Відня — великий шлях. Визволяв Долиську, Кіровоград, Боб-

ринець, Новоукраїну.

А коли йшли ще бої під Запоріжжям, до нього, уже загартованого в боях командира, прибув лейтенант Григорій Бакланов. Здружились офіцери. Іли з одного солдатського котелка; притиснувшись один до одного, спали в окопах. Чи міг тоді знати капітан Беліченко, що командир взводу лейтенант Бакланов буде відомим письменником і розкаже про їх артедізійон в повістях «П'ять земель», «Південніше головного удару», «Мертві сорому не імуть»...

Олександр Григорович розповідає... І, слухаючи його, я згадую, як визволяли ми Кіровоградщину, як громили ворога, наближали світлий день Перемоги.

Б. ЧЕЛИШЕВ,
доцент Тираспольського педінституту, учасник визволення Кіровограда, повітряний розвідник.

Вони захищали Вітчизну. Зустрілися тричі Герой Радянського Союзу І. М. КОЖЕДУБ, Герой Радянського Союзу А. Ф. ХУДЯКОВА та М. Ю. ЄРЕЩЕНКО.
Фото В. ГРИБА.

ДО ОТЧОЇ СЛАВИ

БУДЬМО СХОЖІ!

Цей день нам запам'ятається надовго — 1 травня, ми, юнарії, внуки колишніх фронтовиків, заступили на комсомольськомолодіжний пост № 1 біля пам'ятника героям громадянської і Великої Вітчизняної воєн. Цієї честі були удостоєні кращі учні десятирічки — Олександр Логвиненко, Руслан Кисе-

льов, Олена Ясько, Ірина Павлунь, інші наші ровесники, які добре вчать, мають зразкову поведінку. Перші травневі дні. Одягнувши юнармицьку форму, один за одним, карбуючи крок, ставали на пост біля обеліска. Стояли в суворому мовчанні, і в кожному серці

народжувалось високе устремління — до світлого, великого, заповітного. Перед нами поставали дорогі образи воїнів-земляків — Героїв Радянського Союзу В. Е. Колісниченка, В. М. Галушкіна, І. І. Фісановича, Г. О. Куроп'ятникова, І. С. Індика, П. П. Шаповалова.

4 травня ми вийшли на суботник, присвячений 40-річчю Великої Перемоги. Наш загін юнармиців працював на фортетних валах, де упорядковував

меморіальне кладовище. І знову ми стояли біля обеліска Невідомому солдату, де полум'яніє Вічний вогонь. І знову серця бились схвильовано. І сьогодні, в день славного 40-річчя, ми йдемо сюди. Щоб покласти квіти на могилу полеглим героям. Щоб прийняти естафету Слави з рук фронтовиків.

Владислав ПАВЛЕНКО,
учень Кіровоградської СШ № 13, член загону юнармиців.

ДИНАСТІЯ ТАНКІСТІВ

Пісня про трьох танкістів, трьох веселих друзів народилася незадовго до початку війни. А коли вона закінчилася, хлопчики у Кіровограді нахвилювалися насамперед про експансію бойової, будучи впевненими, що в цій відомій пісні йдеться про їхніх славних земляків, братів Феодосія, Івана і Сергія Стеценків, які разом пішли в армію; разом закінчили танкову школу, разом служили в одній частині, нешадою, разом ли ворога.

Найстарший син першого голови колгоспу Василья Кіндратовича Стеценка Іван став командиром тапка, Феодосій — механіком-водієм, а Сергій — стрілкою-радистом. Та коли почалася війна, кожному з них донесли бойову машину. Іван загинув на шостий день війни. А Феодосій і Сергій побували майже на всіх фронтах, вогненними дорогами прийшли до Перемоги.

Феодосій Васильович і Сергій Васильович — підполковники, уже на пенсії. Перший з них живе в Кіровограді, другий — в Кіровограді. Обидва виростили достоїнну зміну. У Феодосія Васильовича два сина — Анатолій та Іван. Іван закінчив військову академію бронетанкових військ. Анатолій — командир танкового підрозділу.

У Сергія Васильовича теж є син — Олександр, він закінчив танко-технічне училище, став офіцером.

Цілу династію танкістів дало могутнє дерево Стеценків. Ось і внук Феодосія Васильовича, син дочки Галини — Ігор, який в цьому році закінчує десять класів, уже твердо вирішив поступити до танкового училища, щоб стати офіцером-танкістом.

В. ШУЛЬГА,
член Співки журналістів СРСР,
Новомиргородський район.

Бійці підігрівалися біля «буржуйки». Раптом двері розчинилися, і в клубках сивого пару на порозі з'явився ротний іздовий. Поруч нього стояв невисокий хлопчик у рваному кошуку і в спідниці замість штанів.

— У двалі сусіднього будинку натрапив на неого, — коротко пояснив іздовий.

— Хто ж ти, хлопче? — пильно розглядаючи трибулою, спитав сержант Стреляков.

...Він ще дуже малим, коли потрапив у залізничну катастрофу. Батьки загинули, а хлопчину віддали до дитячого будинку у Нірограді. Він не пам'ятав навіть свого прізвища, лише ім'я — Дмитрин. Дитбудинку, у якому він жив, не встигли евакуювати. Коли до Кіровограда увірвалися фашисти, то всіх вихованців виселили в сарай. У кімнатах поселилися окупанти. Спочатку дітям видавали якийсь харч, а згодом і назанки відібрали. Дитбудинкізці розбіглися по куди. Митко, аби не померти з голоду, пас за їжу худобу в навколишніх селах, нявчав дітей...

— Усе на вас чекав, — закінчив свою розповідь хлопчик, і до нього з дозором — та ви чомусь з'ясувалися.

Дмитра залишили в полну. Та як бути з прізвищем? У дитбудинку його назвали Невідомим. Не хотіли бійці записувати у військові документи таке негарне прізвище. Зібралися на нараду. У той час серед бійців тільки й розмов було, що про подвиг Олександра Матросова. Хтось і запропонував дати це прізвище Миткові. По батькові назвали Михайловичем — на честь «второго» нового Миткового прізвища.

«Ми не могли й подумати, — згадував пізніше старший сержант запаса О. Стреляков, — що згодом Митко стане слави не тільки в нашому підрозділі, а й у всьому полку. Сталося це після тієї пам'ятної ночі, коли ми зупинилися на околиці Кіровограда. Вночі з'явився акумуляторна станція, де ми служили, окремо не охоронялася. Патрулювання велося на всій території господарської частини».

На той час Митко мав молодшу вівчарку, подаровану йому

НЕ ЗАБУДЕ АДЖ

У мальовничих скверах, де так багато травневого квіту, стоять три обеліски — воїнам-визволителям, героям-землякам, підпільникам. Через тридцять хвилин тут змінюється почесна варта, на яку заступають комсомольці і піонери Аджамської десятирічки.

Святовою вулицею йдуть ветерани. Золото орденов і медалей сяє на їхніх грудях. Зупинився біля пам'ятника Героя Радянського Союзу Іван Антонович Маринський. Зняв капелюх. І схилив голову над гранітною плитою, де викарбувані імена полеглих зв'язків. Підійшли до фронтовика школярі, вручили квіти. Запросили на урок мужності в будинку піонерів. І розповіли унціям ветеран про дороги війни. Згадав про бій на берегах Дунаю. Тоді гвардії старший сержант Маринський замкнув пораненого командира взводу, разом з товаришами відбив та контратакував ворога, знищив більше 80 фашистів.

— А за який подвиг медаль «За відвагу» — запитали піонери. — Це вже було в Румунії, — продовжував свою розповідь Іван Анто-

Назва

Матр

кимось із б роботи час конувати рив прив'язував ла. Так ось, чув лавканн швидко одя приміщення долинули в вою. Бійці, двір, побачили: біля німці з під впроти них том. Вияви трапили в бркалися вівчарка...

Довгими ми дорож

нець Кіро динку Дмитро його час він ат жавши, по Він був с від гітлер вачини, з лій Празі. раз відзна лодина й деном йо Верховно го, Дмитр тою кома

По війн Матросов ське техн цюс на П дівному : рова.

Ізяслав ПАВЛЕНКО,
гень Кіровоградської
Ш № 13, член загону
націоналістів.

— Це було в Румунії, — продовжував свою розповідь Іван А.

Ю. МАТІВОС,
краєзнавець.

розвідку боєм, щоб гітлерівці прийняли її за початок наступу. Хитрість удалася. І коли грім артилерійської канонади сповістив нам про початок справжнього наступу, ворожі солдати були в траншеях. Мало хто

Так воно і трапилось. 6 січня ворожа артилерія відкрила сильний вогонь. Їй допомагали два бронепоезди, що підійшли до роз'їзду Канатово. В небі появилися ворожі літаки на наші позиції посунули ворожі танки й автома-

Наступного дня, відбиваючи дрібні контратаки дивізії, підійшла до основного рубежу ворожої оборони, що безпосередньо прикривав місто, — Мелеківки. Тут гітлерівці зазнали особливо тяжких

З привітом майор
Подустав Я. В.
Польова пошта 02941».

— Це було в Румунії, — продовжував свою розповідь Іван А.

Ось на гранітну плиту поклад
квіти шофер Віктор Топчієнко т
лодий механізатор Володимир
нець — гвардійці п'ятирічки, як

Цю землю ми відвоювали.
На знімку: учасник параду Перемоги 24 липня 1945 року в Москві Іван Давидович КИЯШКО.
с.мт Новгородка. Фото С. ФЕНЕНКА.

ОПЕРАЦІЯ «ЗГАДАЙМО ВСІХ ПОІМЕННО»

ДАЛЕКЕ—БЛИЗЬКЕ

Готуючись до зустрічі 40-річчя Великої Перемоги, піонери, всі учні Новоукраїнської СШ № 6 оглядають славний шлях ратних і трудових подвигів радянського народу в роки Великої Вітчизняної. Вся робота по військово-патріотичному вихованню в десятиріччя має кілька напрямів. Триває пошук ветеранів, які визволяли наше місто. Червоні слідопити йдуть шляхами дивізій, що в березні 1944-го біли ворога під Новоукраїнкою, листуються з родичами наших визволителів, проводять зустрічі з фронтовиками. Школярі включилися в операцію «Ветеран живе поруч». Юні тимурівці допомагають не лише колишнім воїнам, а й солдатським вдовам.

Активізувалась пошукова робота в ході операції «Згадаймо всіх поіменно», яку ведуть шість пошукових загонів — 185 піонерів і комсомольців.

У день 40-річчя визволення Новоукраїнки від німецько-фашистських загарбників у школі відкрито музей бойової слави. Він став центром усієї роботи по військово-патріотичному вихованню. Тут проходять уроки мужності, збори загонів прийом у піонери, жовтєнята, тут старшокласники вручають комсомольські нагати.

В музеї зберігаються листи фронтовиків, шнатулки, гільзи із землею з місця боїв, книги спогадів ветеранів війни.

Велику роботу проводить рада музею, яку очолює старша піонервожата школи В. Д. Бузова. Сюди входять піонери та комсомольці, ветерани Великої Вітчизняної війни О. Є. Лунашенко. Є тут і свої екскурсоводи. Музейні матеріали використовуються на уроках мужності, на вечорах бойової слави.

Штаб загону червоних слідопитів розробив і надіслав 450 фронтовикам «Анкету учасників Великої Вітчизняної війни». Ветерани заповнили їх, і тепер ці реліквії теж зберігаються в шкільному музеї.

Великий інтерес викликала в школярів операція «Дитинство в солдатській шинелі». Кожному пошуковому загону на лінійці було дано завдання: розшукати юних учасників війни, тих, кому в ті далекі роки було від 14 до 17. Скільки будинків обійшли учні! Скільки вислухали розповідей! Наші земляки, які ще до свого повноліття стали на захист Батьківщини, були запрошені в школу.

Включились учні і в операцію «Війна в твоїй сім'ї». Протягом якої було зібрано велику кількість спогадів. Музей же поповнився фотографіями, фронтовими листами, газетними та журнальними статтями воєнних літ.

А хіба можна передати словами почуття дітей, коли вони дізналися, що один із колишніх воїнів, чия ім'я викарбувано на плиті братської могили в м. Новоукраїнці, виявився живим. Не вмер солдат. Вжив. Це — Терентій Вікторович Вікторов. Він написав слідопитам: «Я живий. Був тяжко поранений у вашому місті. Втратив зір. Нині живу у Свердловську...». А через деякий час — телеграма: «Іду! Зустрічайте!». Школярі, вчителі, батьки, працівники військомату зібралися на пероні залізничного вокзалу. З вагона вийшов посивілий чоловік, якого всі до цього часу вважали загубленим. Перші слова подяки Терентія Вікторовича були звернуті до слідопитів...

Послідовна, багатогранна робота по військово-патріотичному вихованню закладає в юних серцях могутній заряд любові до Батьківщини і ненависті до її ворогів. Не амирає пам'ять про подвиг. Не відходить у вічність.

Н. ГАРАС,
громадський кореспондент «Молодого комунара».
м. Новоукраїнка.

ВІКТОРИНА «ОБЕЛІСКИ»

Відповіді на запитання четвертого туру:

1. Найбільш визначні місця на Всесоюзному туристичному маршруті «Ніхто не забутий, ніщо не забуте» туристичної експедиції радянської молоді «Моя Батьківщина—СРСР» — пам'ятники, меморіальні ансамблі, музеї:

м. Москва — Центральный музей Збройних Сил СРСР. Центральный Будинок авіації і космонавтики імені Фрунзе, могила Невідомого солдата;
с. Недідово Московської області — Музей 28 панфіловців;

м. Ленінград: Центральный Військово-морський музей, Військово-історичний музей артилерії, військово-інженерних військ, меморіальний комплекс на площі Перемоги «Героїчним захисникам Ленінграда в роки Великої Вітчизняної війни», Пискаревський меморіальний ансамбль;
м. Смоленськ, обласний краєзнавчий музей;

м. Тула, музей зброї;
м. Брянськ, обласний краєзнавчий музей;

с. Понирів Курської області — Понирівський музей Курської битви;
с. Тацінське Ростовської області — Тацінський музей бойової слави;

м. Волгоград — державний музей оборони, пам'ятник-ансамбль героям Сталинградської битви;

м. Новоросійськ — міський краєзнавчий музей;

с. Ордонікідзєнське Ставропольського краю — пам'ятник-музей захисникам Кавказьких перевалів;

с. Леніно Могильовської області — музей радянсько-польської бойової співдружності;

м. Брест — меморіальний комплекс «Брестська фортеця-герой»;

с. Нові Петрівці Києво-Святошинського району — пам'ятник-музей визволення Києва від німецько-фашистських загарбників;
м. Київ — меморіальний комплекс «Український державний музей історії Великої Вітчизняної війни 1941—1945 років»;

м. Корсунь-Шевченківський — музей Корсунь-Шевченківської битви;
с. Пирчупіс Литовської РСР — Пирчупіський музей;

м. Калінінград — б'лидаж, в якому підписано акт про капітуляцію фортеці Кенігсберг;

м. Одеса — Одеський історико-краєзнавчий музей, музей партизанської слави в одеських патакомбах;

м. Мінськ — Білоруський державний музей історії Великої Вітчизняної війни;

54-й кілометр від Мінська — меморіальний комплекс «Хатинь»;

м. Вітебськ — музей Героя Радянського Союзу М. Ф. Шмирьова;

м. Севастополь — діорама «Штурм Сапун-горі 7 травня 1944 року», оборонна баня, будинок-музей севастопольських підпільників, музей Червонопрапорного Чорноморського флоту;

с. Селаспіс Латвійської РСР — Селаспіський меморіальний ансамбль;

м. Мурманськ — Військово-морський музей Червонопрапорного Північного флоту;

м. Владивосток — Військово-морський музей Червонопрапорного Тихоокеанського флоту;

с. Красногір'я Головинського району — музій підпільної комсомольської організації «Спартак».

2. Вихованці Ленінського комсомолу, навично занесені в списки обласної комсомольської організації:

ВЕЛИГІН Петро Володимирович — гвардії рядовий, сапер. Народився в селі Злинці Маловисітського району (1922 року). В Радянській Армії з 1942 року. А 16 травня 1944 року П. В. Велигін було присвоєно звання Героя Радянського Союзу.

ІНДИК Іван Степанович — старшина другої статті, морський піхотинець. Народився в селі Витязівці Бобринецького району. Комсомолець відзначився в боях під Керчу і Туапсе. 20 квітня 1944 року по смертю І. С. Індіку було присвоєно звання Героя Радянського Союзу.

КОЛІСНИЧЕНКО Василь Єфремович — молодий лейтенант, пілот 573-го винищувального авіаполку. Народився в селі Кропівницькому Новоукраїнського району (1915 рік). Нандидат в члени КПРС, 13 вересня 1944 року по смертю удостоєний звання Героя Радянського Союзу.

МАНІТА Архип Самійлович — гвардії сержант, мушкетер. Народився в селі Лозуваті Ульяновського району (1922 року). В Берліні комсомолец Маніта повторив подвиг Олександра Матросова. 31 травня 1945 року А. С. Маніті по смертю було присвоєно звання Героя Радянського Союзу.

ПАВЛОВСЬКИЙ Федір Кирилович — лейтенант, командир батальйону. Народився в селі Соснівці Олександрівського району (1921 рік). Член КПРС. Відзначився в боях на території Вілорусії. 15 січня 1944 року Ф. К. Павловському по смертю було присвоєно звання Героя Радянського Союзу.

ТАРАСЕНКО Іван Іванович — гвардії рядовий 131 гвардійського полку 44-ї Щорської дивізії. Народився в селі Іванівці Ново-

українського району (1923 рік). Член ВЛКСМ. 31 березня 1943 року І. І. Тарасенку по смертю було присвоєно звання Героя Радянського Союзу.

ЧЛЕНИ ПІДПІЛЬНОЇ КОМ. СОМОЛЬСЬКОЇ ОРГАНІЗАЦІЇ «СПАРТАК», яка діяла в роки війни в селі Красне, Гірці Голованівського району.

3. Пам'ятні місця того села, міста, пов'язані із історією Великої Вітчизняної війни. Найбільш визначні відповіді на це запитання надіслали Кіровоградці С. Колесников (опис меморіального кладовища на фортечних пазах в Кіровограді), С. Колісник (пам'ятник Герою Радянського Союзу О. С. Єгорову в Кіровограді), знам'яничник О. Рябошапка (опис пам'ятників в Олександрії, Спільнодоцьку, селах Підліскому Олександрівського, Володимирівці Кіровоградського, Перчуповому Добровеличківського, Красногірці Голованівського районів, м. Ульяновці), пошуковий загін 9-Б класу Кіровоградської середньої школи № 25 (опис пам'ятників в Олександрії та Новоукраїні).

Підбито підсумки вікторини. Обласна організація товариства охорони пам'яток історії та культури і редакція газети «Молодий комунар» визначили переможців. Ними стали:

О. А. Рябошапка, краєзнавець із Знаменки (перша премія), С. О. Колісник, вчитель з Кіровограда (друга премія), С. В. Колесников, майстер виробничого об'єднання «Друк-маш», І. Т. Черноіван, пенсіонер з Кіровограда (заохочувальні премії), члени пошукового загону експедиції «Літоне Великої Вітчизняної» Кіровоградської СШ № 25, 9-Б клас (цінні подарунки для колективу). Переможці вікторини також нагороджуються грамотами редакції.

Музична емблема війни

Музика подвоює, потроєє армію.

О. В. Суворов.

Вставай, країно зоряна,
У ярості святій,
Вставай, німий,
Не спорена,
З фашистами на бій!

Так, це «Священна війна» — славна пісня-гімн, що народилася в перші дні Великої Вітчизняної війни і разом з іншими піснями бойової слави нищівно громилла пенавистного ворога, ставши надійною супутницею радянського солдата.

24 червня 1941 року в газеті «Известия» з'явився вірш В. І. Лебедева-Кумача «Священна війна». Під час обіду у військовій їдальні в Москві один з офіцерів підійшов до керівника ансамблю Червоної Армії композитора О. В. Александрова (1883—1946) й запропонував йому свій номер газети з текстом цього вірша.

Вдома ж одразу приступив до створення музики, а наступного дня пісню вже розучував ансамбль. 27 червня відбулася її прем'єра на Білоруському вокзалі в Москві. На прохання присутніх «Священна війна» виконувалася п'ять разів підряд. Сповідана величезної сили і драматизму, бойового заклику змсту, пісня повела полум'яну розмову з народом, армією, вселяла ба-

дюрість і віру в серця радянських солдатів, викликала ще більшу непазність до ворога, уособлювала почуття, якими жив народ: захищай Вітчизну, не шкодуючи свого життя.

Музика бойової пісні

РОДИНА-МАТЬ
ЗОВЕТИ!

близька до славнозвісних «Сміло ми в бій підемо», «Варшав'янка», «Шалійте, шалійте, скажені кати...». Суворі, мужня мелодія, вбавний ритм повільного тридольного маршу, мілкий колорит заспіву, могутня заклиничість цементають пісню, надаючи їй пружності, активного й вольового характеру. Приспів починається в мажорі. Його повні пафосу слова й

музика б'ють, як на спод, висувуючи на передній план відчуття народної сили і впевненості у перемозі.

Хай гине сила темная
Я з п'їтми не виринаю,
Іде війна священная,
Народна йде війна.

Пісня-гімн стала в бойовий стрій нашої армії й тилу, усього народу. Вона щоденно звучала по радіо: на асїх фронтах, у партизанських загонах, в багатьох країнах світу.

«Коли група Червонопрапорного ансамблю, — згадував автор музики, — вступала на вокзалах та в інших місцях перед бійцями, що відправлялись на фронт, то ця пісня завжди звучала стоячи, з якою-сь особливим по-рином, святим настроєм. І не тільки бійці, а й ми, вояки, нерідко плакали».

Тож і не дивно, що відомий радянський музикознавець О. С. Рябінович цілком справедливо назвав цю пісню «музичною емблемою Великої Вітчизняної війни». Піднісшись за своєю глибиною до народної, пісня-гімн часто ставала до бою з фашистськими полчищами у пай-

скрутіші моменти. З нею на устах бійці стояли й смерть і перемога.

Обпалена війною пісня Лебедева-Кумача та Александрова дала початок цінним музичним творам, що ставали гострою і непереможною зброєю, гуртували трудящих у боротьбі за щастя й мир на землі. Згадаймо хоча б такі, як «Марш артилерії» А. Новикова, «Морська газарія» Ю. Милотіна, «Пісня захисників Москви» Б. Мокроусова, «Клятва» Г. Веровки, «Башкирська похідна» П. Козницького, «Пісня сміливих» В. Белого, «Пісня про Дніпро» М. Фрадкіна, «Пісня гвардійської дивізії» Д. Шостаковича.

У післявоєнний рок «Священна війна» звучала в кількох кінофільмах, присвячених тематичі героїчної визвольної боротьби з фашизмом.

П'ятий десяток розніжала пісня, та про неї з хвилюванням згадують і зараз, як про бойову й нерозлучну супутницю подругу буремних днів Великої Вітчизняної війни, що на весь голос вдарилася на сполох, підняла на боротьбу весь радянський народ, допомогла викувати Велику Перемогу.

Б. СЛЮСАР.
м. Світловодськ.

Редактор
Ю. СЕРДЮЧЕНКО.

«Молодой коммунар» —
орган Кировоградского
областного комитета
ЛКСМ Украины.

На украинском языке

БК 02326.

НАША АДРЕСА:
316030, МПС,
м. Кировоград,
вул. Пуначарського, 3б.

Осяя 0,5 друт. арк.

Індекс 61103.

ТЕЛЕФОНИ: редактора — 2-45 00; відпо-
відального секретаря — 2-48 87; відділі
комсомольського життя — 2-46 57; відділі
масової роботи — 2-45 36; пропаганди
— 2-45 36; учнівської молоді — 2-46 87;
військово-патріотичного виховання та
спорту, фотолaboratorії — 2-45 35; ого-
лошень — 2-56 65; коректорської —
3-61 83; нічної редакції — 3-03 53.

Зам. № 246. Тираж 60 300.

Газета виходить у вівторок
четвер і суботу

Друкарня імені І. М. Димитрова
видавництва
«Кіровоградська правда»
Кіровоградського обкому
Компартії України
м. Кіровоград, вул. Глінки, 2.